

۲۰۲۱/۰۹/۱۸

رحیم شنسب

اگر مهاجر هویت خود را در جامعه جدید گم شده انگارد؟

تنوع فرهنگی غالباً به مفهوم گوناگونی فرهنگ ها و در معیاری وسیع تفاوت فرهنگ جوامع مختلف انسانی است. مبادله فرهنگی، شناخت و رابطه بهتری با فرهنگ دیگران، زمینه اشتراکات فرهنگی با دیگران و فهم و درک فرهنگ دیگران مهم است زیرا فهم فرهنگ ها به ما کمک میکند که بر شکاف های نژادی و قومی مذهبی و غیره غلبه کرده و از آن اجتناب کنیم

در هویت فرهنگی فرد و یا گروه ها، باز شناسایی می شوند و موجودیت فزینی و ذهنی خود را در تعامل با دیگران تبارز داده و هر نوع لطمه، انکار، عدم امکان تعامل با محیط، آسیب پذیری بزرگی در قبال دارد. من نمی خواهم که اینجا بحث تیوریکی و کتابی را باز کرده باشم فقط این را باید بدانیم که گروه های فرهنگی مختلف چه مسایل و هم رنگی های مشترکی دارند؟

هدف من اینست که بعد از اضمحلال چندمین باره کشور افغانستان، و از آنجائیکه و عده مهاجر پذیری چند صد هزار افغان بالاخص در کشورهای غربی داده شده است؛ مهمترین مسئله بعد از اعاشه و ابائت شان، موضوع ادغام در اجتماع است. سهمگیری سه رئیس جمهور سابق امریکا در چوکات پروگرام کمک به مهاجران (به امریکا خوش آمدید) امیدوار کننده است تا بر علاوه شرایط کمک های فوری، در مورد ادغام و چگونگی ادغام به جامعه جدید هم توجه جدی صورت گیرد.

می دانیم که وطن دارای بعد جغرافیائی و فرهنگی است، محدوده جغرافیائی که اکثراً از آن محروم شده ایم ولی بعد فرهنگی وطن را در هر کجای با خود داریم که تبلور آن در بیرون کشور بسیار مهم است بسیاری رسوم، عادات و رواج های داشتیم که در کشور جزء فرهنگ بود و یا پیروی آن در آنجا یک ضرورت بود ولی در بیرون از کشور جنبه استفاده و انطباق با محیط جدید را ندارد. پاس داری و نگه داری ارزش های والای فرهنگ بومی مرتبط با احترام دیگران، از خود گذری، مهمان دوستی، رسوم عروسی ها، غذا و غیره رسومات در هر جامعه با تنوع فرهنگها مورد احترام است

در اجتماع جدید مهمترین کلید موفقیت، فرا گرفتن زبان آن کشور بعداً آشنا شدن با قوانین و آداب اجتماعی آن جامعه است. درین مورد سن و سال ملاک نباید باشد، از گهواره تا گور دانش بجوی ولی جوانان ما اعم از پسر و دختر باید با جامعه جدید انطباق مثبت یابند، کورس های زبان، ادامه تحصیل و تعلیم، مداومت در کورسهای آموزش فنی، عضویت در کلب های سپورت، هنر های زیبا، استفاده از کتابها و مجلات مفید و پروگرام های مفید و آموزنده تلویزیون و سائر فعالیت های مثبت و مرتبط با برنامه انطباق با جامعه بسیار و بسیار مهم است.

چو روزگار نسازد ستیزه نتوان برد ضرورتست که با روزگار در سازی

عده از جوانان ما وقتی با جامعه جدید منطبق و هم مسیر نشدند، با روحیه شکسته، سرخورده، منزوی و مترود از جامعه جدید، مایوس از شرایط و زندگی به جوانب منفی رسوم و عادات فرهنگی و حتی مذهبی خود به شکل افراطی رو می آورند تا هویت گم شده خود را تبارز دهند و مفر و راه گریز از جامعه جدید و انزجار خود را با رو آوری به افراطیت ها اعتیاد، خشونت، رادیکالیزم و غیره متبلور سازند. گرایش به رادیکالیزم مذهبی اکثراً در شرایط بحران هویتی و عدم انطباق با محیط و جامعه وزیر تاثیر قرار گرفتن تبلیغ مبلغین فاسد و استفاده جو متحقق است. افراطیت و سوق به اعمال تروریستی امروز در جهان بسیار متعارف است، زیرا سیاست های بزرگ جهان از انتشار آن به اهداف سیاسی و جیوپولتیک خود رسیده یا می رسند. این سیاست های کلان در ظاهر تروریسم و افراطیت را تقبیح می کنند ولی برای اهداف خود آنرا ضرورت دارند. در غیر آن محور این پدیده مشکل نبود، چنانچه بعد از جنگ بین المللی دوم این کشورها برای جلوگیری و سرکوب فاشیزم برنامه بسیار وسیع و نافع را علمی و عملی پیاده کردند که موثر واقع شد. بعد از هفتاد سال اینک دوباره نوع سیاست های فاشیستی برای اهداف مشخصی در کشور های امریکا و اروپا در جوانه زدن است. ما باید جوانان خود را از دام های افراطیت و خشونت گرایی های رهبری شده دور نگه بداریم.

وظیفه والدین و کمونیتی های افغانی درین شرایط چقدر مهم است؟
آیا کسان و مراجعی متوجه این معضله پس از اعاشه و ابته مهاجرین هستند؟

در مورد لباس پوشیدن ما و مسئله فرهنگ، عرف و نه شریعت:
به اساس فقه سنی و شیعه این مختصر را باید در نظر داشت، در فروعات نمی پردازم، زیرا ممکن مورد طعن و لعن یکعده قرار بگیرم گرچه از آن باکی ندارم.

حضرت امام ابو حنیفه (رض) از یاران و پیروان خود می خواست که هنگام مسافرت در سرزمین های دیگر، کوشش کنند تا لباس شان با رواج آن جامعه مطابقت داشته و در نگاه اول با لباس های غیر متعارف در آنجا خود را نقطه نیرنگی نسازند (پاکی و لباس منظم، استعمال خوشبوئی ها از عادات آن امام معظم بود) شخصی به امام صادق علیه رحمه اعتراض کرد که شما که از ساده پوشی امیرالمؤمنین حضرت علی فرمودید، خودتان چرا لباس قیمتی، نرم و زیبا می پوشید؟

امام صادق فرمود: لباس های حضرت علی در فرهنگ آن روز بد منظره نبود و انگشت نما نمی شد، اما اگر الان بود و همان لباس ها را میپوشید، انگشت نما می شد. پس لباس ما باید متناسب با فرهنگ زمانه ما باشد. (منبع: اصول کافی، ج ۱، ص ۴۱۱؛)

حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست

اگر در کشور خود غیر از مذهب خود و قومیت خود دیگران را قبول نداشتیم باید بدانیم که زندگی در جوامع جدید معیار های شهروندی و فقط (شهروندی) مورد اعتبار است و آزادی مذاهب اقلا در متن قوانین تضمین شده چنانچه انگلا مرکل صدراعظم آلمان گفته که (اسلام بخشی از جامعه آلمان است) بنا ما در ادای مراسم مذهبی خود آزادی

ولی نباید به آزادی دیگران و اعمال تشدد و غیر معمول و غیر قابل قبول ، تحریک دیگران ، تعرض به عقاید دیگران
بپردازیم!!!

مهاجرت بر سلامت و جنبه های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی زندگی افراد تاثیر می گذارد. مهاجران
از مراحل مختلفی گذر میکنند؛ مقدمات و آماده سازی، رسیدن به مقصد، یافتن محل اقامت یا مسکن و تطبیق و
سازگاری با بافت فرهنگی، باورها و عقاید جامعه میزبان. هر یک از این مراحل میتوانند موجب شرایط استرس زا
باشند که ممکن است بحران روحی و روانی برای فرد مهاجر به همراه بیاورد. برخی گروه ها مانند کودکان، زنان
و افراد مسن بیشتر در معرض ابتلا به مسائل روحی و روانی قرار میگیرند. اولین آثار آسیب های روانی نوعی
احساس خمودگی، بی خوابی یا کم خوابی، افسردگی، پرخاشگری، گوشه گیری، ترس و بی اعتمادی را پس از
مهاجرت تجربه می کنند ، بعد از بحران روحی وقتی بحران هویتی و عدم انطباق با جامعه جدید هم دست بدست
هم دهند آنوقت است گپ به انفجار می رسد که انحرافات ، اعتیاد، خشونت و افراطیت مذهبی را راه فرار و تسکین
خود انتخاب می کند . خصوصا مسئله اعتیاد را درین شرایط نباید دست کم گرفت.

اعتیاد یعنی فرار از لحظه ها گم شدن در وادی بگذشته ها

آزادی و پرواز از آن خاک به این خاک جز رنج سفر از قفسی تا قفسی نیست

نکات قابل تذکر درمورد جذب صد ها هزار مهاجر هموطن در کشور های بیرونی ، بسیار زیاد است و نمی توان
درین اختصار نویسی ها در موردش نگاشت ولی این مطلب باز هم یک بار دیگر تکرار می شود که :عدم جذب
درست و اصولی مهاجر در جامعه نوین ، به انزوا رفتن، مأیوست، تجرید و ناکامی با انطباق شرایط محیط فرهنگ
سبب می شود که فرد (در هر سن و سال خصوصا جوانان) به فرهنگ سابق خود به صورت (منفی) آن پناه ببرد و
از او فرد متعصب، رادیکال مذهبی، معتاد، با گرایش های منفی بار آورد و بدین نحوه از عزلت اجتماعی به شخصیت
تراشی منفی، قابل شدن حیثیت و هویت گم شده خود مبادرت ورزد.

گر در قفس بمیریم ز آن به که اوج گیریم بی بال و پر اسیریم آه از رهائی ما

چرخ گردون چه بخندد چه نخندد تو بخند

مشکلی گر سر راه تو ببندد تو بخند

غصه ها فانی و باقی تو بخند

گر دلت از ستم و غصه برنجد تو بخند

برای مطالب دیگر رحیم شنسب روی عکس کلیک کنید